

BIOKEMIJA I

Smer	Izpitne teme	Podteme	Viri
M	1. Molekulske značilnosti živih sistemov	<ol style="list-style-type: none"> Nastanek življenja - kemijska evolucija. Značilnosti živih sistemov. Elementarna sestava živih organizmov, morske vode in zemeljske skorje (primerjava). Glavni bioelementi in bioelementi v sledovih; vrste, vloga, izvor. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry, 1. poglavje/Foundations of Biochemistry.
M	2. Zgradba atomov in molekul, kemijske vezi	<ol style="list-style-type: none"> Osnove zgradbe atoma, medatomske interakcije. Zgradba molekul. Kemijske vezi (močne in šibke interakcije); njihov pomen pri vzdrževanju strukture in interakcij bioloških makromolekul. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Lazarini Brenčič: Splošna in anorganska kemija. U: Logan: Physical Chemistry for the Biomedical Sciences.
M	3. Voda	<ol style="list-style-type: none"> Struktura vode. Lastnosti vode, pomembne za vzdrževanje strukture makromolekul in življenja; fazni diagram, vodikova vez, hidrofobne interakcije. Raztapljanje v vodi (skupine biomolekul in njihova orientacija v hidrofilnem in hidrofobnem okolju). Voda kot reagent. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Logan: Physical Chemistry for the Biomedical Sciences.
M	4. Raztopine	<ol style="list-style-type: none"> Definicija topila in topljenca. Vodne raztopine plinov, tekočin, trdnih snovi in definicije koncentracij (molski ulomek, molarna, molalna, procentna koncentracija). Raztapljanje plinov v vodi, Henryjev zakon. Raztapljanje plinov v telesnih tekočinah in motnje zaradi spremenjenih zunanjih razmer. Koligativne lastnosti raztopin; znižanje parnega tlaka topila (Raultov zakon), znižanje zmrzišča, zvišanje vrelišča, osmoza in osmozni tlak, toničnost, Donnanovo ravnovesje. Raztopine elektrolitov, disociacija elektrolitov. Ionizacija vode, K_w, pH; biokemijski/biološki pomen pH. Kislina in baze; moč (stopnja disociacije, disociacijska konstanta). Nevtralizacija kislin z bazami in obratno (titracijske krivulje, indikatorji pH). Šibki in močni elektroliti. Pufri; definicija pufrskega sistema, pufrska kapaciteta in vrednost, delovanje pufrskega sistema. Pomen pufranja v celicah/organizmu. Pufrski sistemi v organizmu (zunajcelični, znotrajcelični). Ionska moč raztopin; vpliv koncentracije elektrolitov na ionsko moč. Topnost soli in topnostni produkt; primeri nastanka soli/kristalov v organizmu (uratni, oksalatni kamni, hidroksi- in fluoroapatit v kosteh in zobeh). 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje V: pH, kisline, baze in pufri. - Topnost. - Koligativne lastnosti. U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Logan: Physical Chemistry for the Biomedical Sciences. U: Abelow: Understanding Acid/Base. U: Morris: A Biologist's Physical Chemistry.

M	5. Termodinamika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Delo in toplota kot oblika energije. 2. Prvi zakon termodinamike in entalpija. 3. Energijske spremembe pri kemijski reakciji. 4. Kalorimetrija. Izgorevanje metaboličnih goriv, energijska vrednost nekaterih metaboličnih hraniv (ogljikovi hidrati, proteini). 5. Hessov zakon. Entalpija kemijske vezi. 6. Reverzibilne/ireverzibilne kemijske reakcije, entropija, drugi zakon termodinamike. 7. Ravnovesje kemijske reakcije, standardno stanje, spontani in nespontani procesi, prosta entalpija, kemijski potencial. 8. Vplivi raznih dejavnikov na kemijsko ravnovesje. 9. Sklopljene reakcije, pomen za vzdrževanje življenja. 10. ATP (struktura, hidroliza, aktivacija biomolekul). 11. Druge spojine z visokim fosforilacijskim potencialom (fosfoenolpiruvat, fosfokreatin). 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • V: Termodinamika in kemijsko ravnovesje. • U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. • U: Logan: Physical Chemistry for the Biomedical Sciences. • U: Morris: A Biologist's Physical Chemistry.
M	6. Oksidoredukcija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oksidoredukcijske reakcije; oksidoredukcijska dvojica, oksidacija/redukcija, oksidant/reducent. 2. Tok elektronov in sprememba proste entalpije. 3. Standardno stanje, Nernstova enačba. 4. Oksidoredukcijske reakcije v organizmu; dihalna veriga, fotosinteza, citokromi P450. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Biotransformacije-citokromi P-450. Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. • V: Elektrokemija. • U: Logan: Physical Chemistry for the Biomedical Sciences.. • U: Morris: A Biologist's Physical Chemistry.
M	5. Kemijska kinetika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potek kemijske reakcije proti ravnovesju. 2. Energijski profil kemijske in biokemijske reakcije. 3. Hitrost reakcije in hitrostna konstanta; določanje hitrostne konstante. 4. Red reakcije; določanje reda reakcije. 5. Vpliv različnih dejavnikov na hitrost reakcije. 6. Kataliza; reakcijski mehanizem, kinetika katalizirane in nekatalizirane reakcije. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • V: Kinetika kemijskih reakcij. Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. • U: Logan: Physical Chemistry for the Biomedical Sciences. • U: Morris: A Biologist's Physical Chemistry.
M	6. Prenos snovi preko bioloških membran	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prepustnost membran v odvisnosti od biokemijskih lastnosti snovi. 2. Termodinamika transporta in transmembranski potencial. 3. Kinetika in mehanizmi transporta. 4. Neposredovani transport (difuzija). 5. Posredovani transport (primer: transport glukoze v eritrocitih), ionofori in porini. 6. Aktivni transport: hidroliza ATP kot vir energije (primer: K^+/Na^+-ATPaza), ionski gradient kot vir energije (primer: simport glukoze in Na^+ v črevesnem epiteliju, prenos laktoze preko celične membrane bakterije <i>E.coli</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • V: Biološke membrane. • U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry.
M	7. Ogljik kot osnovni atom biomolekul	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogljikov atom; elektronska konfiguracija, resonanca, sterične lastnosti. 2. Vezi med ogljikovimi atomi ter med ogljikom in drugimi atomi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • V: Absorpcijska spektrometrija. • U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry.
M	8. Biomolekule – splošno	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcionalne skupine; struktura in lastnosti. 2. Medsebojni vplivi funkcionalnih skupin (induktivni, resonančni in sterični efekt). 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Carbohydrates in Cell Recognition. • V: Ogljikovi hidrati.

		<ol style="list-style-type: none"> Izomerija; vrste in biokemijski pomen. Intra- in intermolekularne šibke interakcije med funkcionalnimi skupinami. 	<ul style="list-style-type: none"> U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	9. Aminokisliline	<ol style="list-style-type: none"> Vrste aminokislin; struktura, lastnosti, nomenklatura. Nestandardne aminokisliline. Optična izomerija aminokislin in D-aminokisliline. Aminokisliline in pH; titracijske krivulje, izoionska in izoelektrična točka. Analitika aminokislin; značilne reakcije in ločevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje V: Kromatografija. V: Aminokisliline. Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	10. Peptidi	<ol style="list-style-type: none"> Peptidna vez; nastanek, moč in lastnosti. Definicija peptidov in nomenklatura. Vrste biološko aktivnih peptidov in njihov pomen. Peptidni hormoni; struktura in funkcija insulina, glukagona, vazopresina in oksitocina. Osnove delovanja peptidnih hormonov na molekularni ravni. Hormoni žleze ščitnice in njihova funkcija. Peptidni antibiotiki in antibiotiki, ki nastanejo iz aminokislin. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	11. Biogeni amini	<ol style="list-style-type: none"> Nastanek, vrste in strukture biogenih aminov. Strukturne osnove delovanja adrenalina, noradrenalina, GABA, histamina in serotonina. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	12. Ogljikovi hidrati	<ol style="list-style-type: none"> Definicija in razdelitev ogljikovih hidratov. Monosaharidi aldoznega tipa; predstavniki, struktura in pomen. Monosaharidi ketoznega tipa; predstavniki, struktura in pomen. Derivati monosaharidov; amino-, acetil-, alkil- in sulfoderivati. Optična izomerija in mutarotacija. Glikozidna vez; tipi in lastnosti. Disaharidi; vrste, lastnosti in pomen. Laktoza in laktozna intoleranca. Oligosaharidi in njihova vloga pri medceličnem in medmolekulskem prepoznavanju. Biokemijske osnove krvnih skupin (tip AB0). Polisaharidi; monoglikani, heteroglikani. Škrob; struktura, biokemični pomen. Strukturni polisaharidi; celuloza, hitin, glukozaminoglikani. Hidroliza glikozidnih vezi pri polisaharidih. Celična stena; struktura, biokemična stabilnost. Glikoproteini; strukturne karakteristike, pomen ogljikohidratnega dela za funkcijo, za površino celice in za karakteristike membrane. Vloga pri detoksifikaciji organskih spojin v organizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Carbohydrates in Cell Recognition. V: Ogljikovi hidrati. U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	13. Lipidi	<ol style="list-style-type: none"> Maščobne kisline; vrste, lastnosti in vloga. Triacilgliceroli; struktura in pomen. Fosfoglicerolipidi; vrste, struktura, lastnosti in pomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Cholesterol in the Year 2000. S: Vitamins and Minerals.

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Sfingolipidi; vrste, struktura in pomen. 5. Biološka membrana: biokemični vidiki strukture in funkcije. 6. Hidroliza estrske vezi pri lipidih. 7. Gradniki lipidov kot signalne molekule; nenasičene maščobne kisline in fosfoinozitolfosfat. 8. Eikozanoidi (prostaglandini, prostaciklini, tromboksani in levkotrieni); struktura in pomen. 9. Transport lipidov v vodnem okolju in emulgiranje maščob; miceli, lipoproteini, liposomi. 10. Steroidi; splošna struktura, razdelitev, stereokemija in nomenklatura. Holesterol; struktura in pomen. 11. Žolčne kisline; vrste, struktura in pomen. 12. Steroidni hormoni; struktura in funkcija kortikosteroidov in spolnih hormonov. 13. Strukturne osnove delovanja steroidnih hormonov. 14. Lipidotopni vitamini; skupne značilnosti. 15. Struktura in vloga vitamina A v vidnem ciklusu. 16. Struktura in vloga vitaminov D, E in F. 17. Biokemijski vidiki hiper- in hipovitaminoz. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Lipid and Protein Interactions in Blood Coagulation. • V: Topnost. - Lipidi. - Biološke membrane. • U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. • U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	14. Vodotopni vitamini	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karakteristike vodotopnih vitaminov. 2. Struktura in vloga tiamina, riboflavina, nikotinske kisline, pantotenske kisline, piridoksina, vitamina B₁₂, biotina, folne kisline in vitamina C. 3. Biokemijski vidiki hipovitaminoze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • V: 4. Vaje: Elektrokemija (vitamin C). • U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. • U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	15. Nukleotidi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Purinske in pirimidinske baze; struktura in lastnosti. 2. Nukleozidi in nukleotidi; struktura in nomenklatura. 3. Nukleotidi in njihova vloga pri skladiščenju in prenosu energije. 4. Ciklični nukleotidi kot sekundarni obveščevalci. 5. Nukleotidi kot gradniki nukleinskih kislin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: The Topology of Nucleic Acids. • V: Nukleinske kisline. • U: Lehninger, Nelson, Cox: Principles of Biochemistry. • U: Meisenberg, Simmons: Principles of Medical Biochemistry.
M	16. Nukleinske kisline	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vrste nukleinskih kislin, biokemijska zgradba in vloga. 2. Fizikalno-kemijske osnove sekundarne strukture NK. 3. Terciarna struktura NK in njen pomen; zgradba in pomen tRNA, kromosomov. 4. Definicija in strukturne lastnosti gena. Izražanje genov; povezava med njihovo zgradbo ter strukturo in lastnostmi/delovanjem proteinov. 	<ul style="list-style-type: none"> • P: Struktura in lastnosti nukleinskih kislin. • S: Topologija nukleinskih kislin. • U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 23: Genes and Chromosomes.
M	17. Genom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgradba človeškega genoma. Biokemijski pomen posameznih vrst nukleotidnih zaporedij. 2. Kromosomske spremembe in genske mutacije; njihov vpliv na strukturo gena in posledično na strukturo proteina. 3. Projekt Človeški genom, genomika, proteomika; razumevanje vzrokov in posledic genskih bolezni/okvar na molekularni ravni. 	<ul style="list-style-type: none"> • P: Človeški genom – geni, proteini in medicina. • S: Proteomika in proteinski bio-čipi.
M	18. Proteini	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razdelitev proteinov po strukturi in biokemijski vlogi v organizmu. 2. Metode ločevanja in določevanja proteinov. 	<ul style="list-style-type: none"> • U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavji 6 in 7: An Introduction to Proteins/Three-Dimensional Structure

		<ol style="list-style-type: none"> Primarna in sekundarna struktura proteinov; α-vijačnica, β-struktura, β-zavoj. Terciarna in kvartarna struktura proteinov. Alosterija. Samosestavljanje proteinov. 	of Proteins.
M	19. Globularni proteini – mioglobin in hemoglobin	<ol style="list-style-type: none"> Mioglobin, hemoglobin – struktura in delovanje. Kvartarna struktura Hgb, pozitivna kooperativnost in konformacija T/R. Alosterični modulatorji hemoglobina; homotropni in heterotropni efektorji O₂, CO₂, H⁺, BPG. Methemoglobin in biokemijske osnove methemoglobinemije. CO in kompetitivna inhibicija hemoglobina. Vrste hemoglobinov: A, A₂, F. Biokemijske osnove hemoglobinopatij; talasemije. Hemoglobin S in anemija srpastih celic. 	<ul style="list-style-type: none"> U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 7: Three-Dimensional Structure of Proteins. U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavji 3 in 9: Oxygen Transporters/Introduction to Genetic Diseases.
M	20. DNA-vezavni proteini	<ol style="list-style-type: none"> Histonski proteini, struktura nukleosoma. Strukturne posebnosti transkripcijskih aktivatorjev; primera: leucinska zadruga, Zn-prsti. 	<ul style="list-style-type: none"> S: Zn-prsti. U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavji 23 in 27: Genes and Chromosomes / Regulation of Gene Expression.
M	21. Fibrilarni proteini	<ol style="list-style-type: none"> Keratini – zgradba in biokemijska vloga. Bolezni kože kot posledica nepravilnosti v keratinskih genih. Kolagen – zgradba in biokemijska vloga. Starostne in bolezenske spremembe kolagena. Kolagen, elastin in medceličnina; strukturne posebnosti in biokemijske lastnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> P: Strukturne spremembe keratinov in bolezni kože. U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 7: The Three-Dimensional Structure of Proteins. U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavji 12 in 13: The Cytoskeleton / The Extracellular Matrix.
M	22. Proteini citoskeleta	<ol style="list-style-type: none"> Proteini citoskeleta – zgradba in biokemijska vloga; proteini intermediarnih filamentov, mikrofilamentov in mikrotubulov. Proteini membranskega skeleta – zgradba in biokemijska vloga; spektrin, distrofin, povezovalni / vozliščni proteini. Bolezenske spremembe proteinov membranskega skeleta: sferocitoza, eliptocitoza; Duchenne/Beckerjeva mišična distrofija. 	<ul style="list-style-type: none"> U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavje 12: The Cytoskeleton.
M	23. Kontraktilni proteini	<ol style="list-style-type: none"> Zgradba in biokemijska vloga mišičnih kontraktilnih proteinov: miozin, aktin, troponin, tropomiozin. Molekulske osnove kontrakcije gladke in progaste mišice. Nemišični kontraktilni elementi. Bolezni, povezane s strukturnimi nepravilnostmi celičnih bičkov in migetalk. 	<ul style="list-style-type: none"> U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavje 12: The Cytoskeleton. U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavji 2 in 13: Cells / Principles of Bioenergetics.
M	24. Membranski proteini	<ol style="list-style-type: none"> Membranski proteini – periferni in integralni; proteini medceličnih povezav ter sporazumevanja celic z okoljem – struktura in vloga. Proteini v membranah eritrocitov; spektrin, glikoforin. Prenašalni proteini v membranah; primera: Ca²⁺-kanalček, Na⁺/K⁺-ATPaza (struktura in delovanje). 	<ul style="list-style-type: none"> U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 10: Biological Membranes and Transport. U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavji 11 in 12: Biological Membranes / The Cytoskeleton.
M	25. Molekule pri prenosu signalov	<ol style="list-style-type: none"> Struktura in biokemijske osnove delovanja membranskih receptorjev; insulinski receptor, protein-tirozin-kinazni receptorji, 7-transmembranski receptorji. G-proteini in adenilatna ciklaza. Kalmodulin – struktura in biokemijska vloga. Strukturne osnove interakcij med receptorji in zdravili. 	<ul style="list-style-type: none"> S: Kemijsko signaliziranje v možganih. U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 22: Integration of Hormonal Regulation and Mammalian Metabolism. U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Strukturne spremembe receptorjev in onkogeneza; primera: onkoproteini <i>ras</i>, proteinske kinaze. 6. Proteini vidnega cikla – rodopsin, transducin. Biokemijske osnove vidnega cikla. 	Biochemistry – poglavje 27: Intracellular Messengers.
M	26. Plazemski proteini	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vrste in lastnosti plazemskih proteinov. Diagnostični pomen določanja plazemskih proteinov v biokemijskem laboratoriju. 2. Proteini kot strukturni elementi plazemskih lipoproteinov; strukturne lastnosti in pomen. 3. Strukturne molekulske osnove ateroskleroze. 4. Proteini strjevanja krvi. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Interakcije lipidov in proteinov pri strjevanju krvi. • U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavji 20 in 25: Lipid Transport / Plasma Proteins.
M	27. Imunoglobulini	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strukturne lastnosti imunoglobulinov. 2. Biokemijske osnove delovanja imunskega sistema. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Imunsko zdravljenje kokainske odvisnosti. • U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavje 25: Plasma Proteins.
M	28. Encimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Encimi – splošne strukturne in biokemijske lastnosti, specifičnost, osnove delovanja. Encimsko število, aktivnost, specifična aktivnost. 2. Evolucija encimov. Izoencimi. 3. Encimske reakcije s kofaktorji; koencimi in prostetične skupine. 4. Klasifikacija encimov in primeri delovanja značilnih predstavnikov posameznih encimskih razredov. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: RNA kot encim. • U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 8: Enzymes.
M	29. Mehanizmi encimske katalize	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorija prehodnega stanja. 2. Inducirano prilagajanje. 3. Splošna in specifična kislinsko-bazna kataliza. 4. Drugi mehanizmi; kovalentna kataliza, kataliza s kovinskimi ioni, entropijski učinek, sterična stabilizacija. 	<ul style="list-style-type: none"> • U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 8: Enzymes. • U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavje 4: Enzymatic Reactions.
M	30. Encimska kinetika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Princip začetne hitrosti ter Michaelis-Mentenina kinetika in enačba. 2. Grafični prikazi poteka encimske reakcije: Michaelis-Menten, Lineveawer-Burk. 3. Večstopenjske reakcije; k_m in k_{kat}. 4. Bisubstratne reakcije; ternarni kompleks, dvojna premestitev. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Reakcija PCR. • U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 8: Enzymes. • U: Meisenberg & Simmons: Principles of Medical Biochemistry – poglavje 4: Enzymatic Reactions.
M	31. Encimska inhibicija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reverzibilna in ireverzibilna inhibicija encimov. 2. Kompetitivna inhibicija pri encimih. 3. Nekompetitivna in akompetitivna inhibicija pri encimih. 4. 'Samomorilski' inhibitorji. Razvijanje specifičnih zdravil. 	<ul style="list-style-type: none"> • U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 8: Enzymes.
M	32. Uravnavanje biokemijskih reakcij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metabolične verige in inhibicija s povratno zvezo. 2. Alosterični encimi; homo- in hetero-tropični modulatorji, sigmoidna kinetika. 3. Modeli delovanja alosteričnih encimov; Monodov model, Koshlandov sekvenčni model. 4. Drugi načini uravnavanja; kovalentna modifikacija, proteolizni razcep. 	<ul style="list-style-type: none"> • U: Lehninger: Principles of Biochemistry – poglavje 8: Enzymes.
M	33. Medicina in biotehnologija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomen encimov v medicinski diagnostiki. 2. Pomen encimov in encimskih reakcij v biotehnologiji; spreminjanje biomolekul, biosinteza zdravil. 	<ul style="list-style-type: none"> • P: Encimi in biotehnologija. • S: Biotransformacije – citokrom 450.

		3. Metode za prilagajanje in izboljšanje biokemijskih lastnosti organizmov za biotehnološko pridobivanje proteinov.	
--	--	---	--

BIOKEMIJA II

Smer	Izpitne teme	Podteme	Viri
M	1. Biokemijski vidik prebave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prebavni encimi, njihove lastnosti in vloga v prebavi. 2. Spodbujanje prebave in prebavni hormoni. 3. Proencimske oblike prebavnih encimov in njihova aktivacija. 4. Produkti prebave in njihova absorpcija v enterocite. 5. Prenos produktov prebave do tkiv. 6. Okvare encimov, povezanih s prebavo hraniv. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Prebava • V: Biokemija II, navodila za vaje, Prebava. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	2. Metabolizem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled metabolizma. 2. Značilnosti in pomen katabolizma. 3. Značilnosti in pomen anabolizma. 4. Načini in pomen aktivacije substratov v metabolizmu. 5. Ravni uravnavanja metabolizma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • V: Biokemija II, navodila za vaje, Eksperimentalne metode za študij metabolizma. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	3. Splošno o celični respiraciji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pregled celične respiracije. 2. Osnovne značilnosti celične respiracije. 3. Pomen kisika za celično respiracijo. 4. Izvor in vloga acetyl-CoA v procesu celične respiracije. 5. Pomen mitohondrija za aerobni metabolizem. 6. Prenasalni sistemi, ki omogočajo prenos metabolitov v ali iz mitohondrija. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	4. Citratni cikel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomen citratnega cikla za metabolizem. 2. Shematični pregled citratnega cikla in njegova lokalizacija v celici. 3. Produkti citratnega cikla. 4. Uravnavanje citratnega cikla. 5. Vstop intermediatov citratnega cikla v druge metabolične poti. 6. Anaplerotične reakcije. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	5. Dihalna veriga	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični prikaz dihalne verige. 2. Kisik kot končni sprejemnik elektronov v dihalni verigi. 3. Prenos elektronov po dihalni verigi in njegov pomen. 4. Inhibicija prenosa elektronov po dihalni verigi in posledice za organizem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	6. Oksidativna fosforilacija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sklopitev prenosa elektronov po dihalni verigi in fosforilacije ADP. 2. Lastnosti in pomen F_1F_0-ATPaze. 3. Uravnavanje oksidativne fosforilacije. 4. Delovanje odklopnikov in ionoforov ter posledice za organizem. 5. Naravni odklopniki in njihova vloga v organizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.

M	7. Fosforilacija na ravni substrata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procesi, ki omogočajo fosforilacijo ADP na ravni substrata. 2. Primeri fosforilacije na ravni substrata iz glikolize in citratnega cikla. 3. Pomen fosforilacije na ravni substrata. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	8. Toksični produkti kisika in dušika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanek reaktivnih kisikovih spojin (ROS) in reaktivnih dušikovih spojin (RNS). 2. Vloga kovinskih ionov pri nastanku ROS. 3. Lastnosti ROS in RNS. 4. Poškodbe, ki jih povzročajo ROS ter RNS na biomolekulah. 5. Obramba pred ROS in RNS. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Prosti radikali v biokemiji in medicini. • V: Biokemija II, navodila za vaje, Določanje aktivnosti antioksidativnih encimov in peroksidacije lipidov v hemolizatu govejih eritrocitov. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	9. Oksidacije, ki niso povezane z dihalno verigo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reakcije, ki jih katalizirajo oksidaze in njihov pomen. 2. Reakcije, ki jih katalizirajo oksigenaze in njihov pomen. 3. Encimi družine citokrom P-450 in njihov pomen za organizem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	10. Prebava ogljikovih hidratov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogljikovi hidrati v hrani. 2. Encimi, ki sodelujejo pri prebavi ogljikovih hidratov. 3. Produkti prebave ogljikovih hidratov. 4. Absorpcija monosaharidov v enterocite in sproščanje v kri. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Prebava ogljikovih hidratov. • V: Biokemija II, navodila za vaje, Prebava ogljikovih hidratov in lipidov. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	11. Razgradnja glukoze pod anaerobnimi pogoji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled anaerobne glikolize. 2. Lokalizacija procesa v celici in v organizmu. 3. Pomen anaerobne glikolize za metabolizem. 4. Uravnavanje anaerobne glikolize. 5. Okvare encimov, povezanih s procesom anaerobne glikolize. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	12. Razgradnja glukoze pod aerobnimi pogoji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled aerobne glikolize. 2. Vstop drugih ogljikovih hidratov v glikolizo. 3. Oksidativna dekarboksilacija piruvata do acetil-CoA in njegova dokončna razgradnja. 4. Uravnavanje oksidativne razgradnje glukoze. 5. Okvare encimov, povezanih z oksidativno razgradnjo glukoze in drugih monosaharidov. 6. Pasteurjev efekt in njegov pomen za organizem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Dedne bolezni in metabolizem. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.

M	13. Glukoneogeneza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled glukoneogeneze in njen pomen za homeostazo glukoze v krvi. 2. Lokalizacija procesa v celici in v organizmu. 3. Substrati za glukoneogenezo. 4. Laktatni (Corijev) in glukoza-alaninski cikel. 5. Uravnavanje glukoneogeneze. 6. Okvare encimov, povezanih s procesom glukoneogeneze. 7. Razgradnja etanola in njen vpliv na glukoneogenezo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • S: Metabolizem etanola. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	14. Fosfoglukonatna pot	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled fosfoglukonatne poti in njen pomen za organizem. 2. Vloga glukoza-6-fosfata v metabolizmu ogljikovih hidratov. 3. Uravnavanje fosfoglukonatne poti. 4. Okvare encimov, povezanih s procesom fosfoglukonatne poti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	15. Biosinteza drugih monosaharidov in disaharidov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biosinteza glukuronske kisline. 2. Pomen vezave glukuronske kisline v detoksifikaciji endogenih in eksogenih substratov. 3. Biosinteza laktoze in njeno uravnavanje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	16. Metabolizem glikogena	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomen zalog glikogena za organizem. 2. Proces razgradnje glikogena in njegovo uravnavanje. 3. Biosinteza glikogena in njeno uravnavanje. 4. Okvare encimov, povezanih z metabolizmom glikogena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • S: Dedne bolezni in metabolizem. • V: Biokemija II, navodila za vaje, Kvantitativno določanje glikogena v tkivih sesalcev. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	17. Prebava lipidov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipidi v hrani. 2. Encimi, ki sodelujejo pri prebavi lipidov. 3. Žolčne kisline in njihov pomen za prebavo in absorpcijo lipidov. 4. Produkti prebave lipidov. 5. Absorpcija produktov v enterocite in sinteza hilomikronov. 6. Prenos produktov prebave lipidov po telesu. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Prebava lipidov. • V: Biokemija II, navodila za vaje, Prebava ogljikovih hidratov in lipidov. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	18. Razgradnja maščobnih kislin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled β-oksidacije in pomen za organizem. 2. Lokalizacija procesa v celici in v organizmu. 3. Produkti procesa β-oksidacije. 4. Uravnavanje procesa β-oksidacije. 5. Okvare encimov, povezanih z β-oksidacijo. 6. Druge poti razgradnje maščobnih kislin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • S: Dedne bolezni in metabolizem. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	19. Metabolizem ketonskih spojin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled biosinteze ketonskih spojin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja

		<ol style="list-style-type: none"> HMG-CoA kot intermediat v biosintezi ketonskih spojin in holesterola. Uravnavanje biosinteze ketonskih spojin. Pomen biosinteze ketonskih spojin pri posebnih stanjih organizma. Aktivacija ketonskih spojin v perifernih tkivih in njihova razgradnja. 	<ul style="list-style-type: none"> U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	20. Biosinteza maščobnih kislin	<ol style="list-style-type: none"> Shematični pregled biosinteze maščobnih kislin. Lokalizacija procesa v celici in v organizmu. Primerjava procesov β-oksidacije in biosinteze maščobnih kislin. Uravnavanje biosinteze maščobnih kislin. Podaljševanje verige maščobnih kislin in uvajanje dvojnih vezi. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	21. Metabolizem triacilglicerolov	<ol style="list-style-type: none"> Lastnosti in pomen zaloga triacilglicerolov za organizem. Razgradnja triacilglicerolov in njeno uravnavanje. Lastnosti in pomen lipaz. Biosinteza triacilglicerolov v jetrih in v maščevju ter njeno uravnavanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	22. Metabolizem sestavljenih lipidov	<ol style="list-style-type: none"> Shematični pregled biosinteze in razgradnje fosfolipidov. Shematični pregled biosinteze in razgradnje sfingolipidov. Okvare encimov, povezanih z razgradnjo sestavljenih lipidov. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	23. Metabolizem holesterola	<ol style="list-style-type: none"> Pomen holesterola za organizem. Shematični pregled biosintezne poti holesterola in drugih izoprenoidov. Lokalizacija v celici in v organizmu. Inhibitorji biosinteze holesterola in njihov pomen. Biosinteza žolčnih kislin. Izločanje žolčnih kislin in enterohepatična cirkulacija. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	24. Metabolizem lipoproteinov	<ol style="list-style-type: none"> Metabolizem in pomen hilomikronov. Metabolizem in pomen VLDL, IDL in LDL. Metabolizem in pomen HDL. Okvarjeni proteini, povezani z metabolizmom LDL. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Dedne bolezni in metabolizem. V: Biokemija II, navodila za vaje, Določanje nekaterih sestavin krvi in urina. U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	25. Metabolizem eikozanoidov	<ol style="list-style-type: none"> Pomen polinenasičenih maščobnih kislin v metabolizmu eikozanoidov. Shematičen pregled metabolizma prostaglandinov, tromboksanov, levkotrienov in drugih eikozanoidov. Uravnavanje metabolizma eikozanoidov. Pomen in osnove biološkega delovanja eikozanoidov. Inhibicija biosinteze eikozanoidov in njen pomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Biosinteza eikozanoidov in nove protivnetne učinkovine. U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.

M	26. Prebava proteinov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proteini v hrani. 2. Encimi, ki sodelujejo pri prebavi proteinov. 3. Produkti prebave proteinov. 4. Absorpcija produktov prebave proteinov v enterocite. 5. Hidroliza di- in tripeptidov v enterocitih in sproščanje aminokislin v kri. 	<ul style="list-style-type: none"> • S: Prebava proteinov. • V: Biokemija II, navodila za vaje, Prebava proteinov. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	27. Metabolizem aminokislin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shematični pregled metabolizma in pomen aminokislin. 2. Pomen reakcij transaminacije in oksidativne deaminacije za razgradnjo aminokislin. 3. Toksičnost amoniaka in njegov netoksičen prenos po krvi. 4. Karbamoilfosfat kot izhodna spojina za biosintezo sečnine in pirimidinskih nukleotidov. 5. Cikel sečnine. 6. Okvare encimov, povezanih s ciklom sečnine. 7. Shematičen pregled razgradnje ogljikovega skeleta posameznih aminokislin. 8. Okvare encimov, povezanih z razgradnjo aminokislin. 9. Shematičen pregled biosinteze neesencialnih aminokislin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Dedne bolezni in metabolizem. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	28. Aminokislina kot izhodna spojina za biosintezo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biosinteza in pomen glutationa. 2. Metabolizem hema. 3. Uravnavanje biosinteze hema. 4. Inhibicija biosinteze hema. 5. Metabolizem bilirubina. 6. Biosinteza in pomen biogenih aminov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	29. Metabolizem nukleotidov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izhodne spojine za biosintezo purinskih in pirimidinskih nukleotidov. 2. Shematični pregled biosinteze ribonukleotidov. 3. Pomen PRPP v biosintezi ribonukleotidov in nukleotidnih koencimov. 4. Reciklizacija baz in njen pomen. 5. Biosinteza deoksiribonukleotidov. 6. Shematični pregled razgradnje ribonukleotidov in deoksiribonukleotidov. 7. Uravnavanje metabolizma nukleotidov. 8. Okvare encimov, povezanih z metabolizmom purinskih nukleotidov in sečna kislina. 9. Inhibitorji metabolizma nukleotidov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Dedne bolezni in metabolizem. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	30. Uravnavanje celičnih aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prenos signala- splošno. 2. Zunajcelični posredniki - signalne molekule. 3. Celični receptorji za signalne molekule. 4. Znotrajcelični posredniki prenosa signala. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Biosinteza in vloga NO v bioloških sistemih. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	31. Biokemični vidiki delovanja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hierarhična ureditev hormonskega delovanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje

	hormonov	<ol style="list-style-type: none"> Hipotalamični hormoni, sinteza, sproščanje in mehanizem delovanja. Hormoni hipofize, sinteza, sproščanje in mehanizem delovanja. Hormoni ščitnice, sinteza, mehanizem delovanja, inaktivacija in razgradnja. Pankreatični hormoni, sinteza, mehanizem delovanja, razgradnja. Adrenalin, sinteza, mehanizem delovanja, inaktivacija. Steroidni hormoni, sinteza, mehanizem delovanja, inaktivacija. Hormoni za uravnavanje koncentracije kalcija in fosfata. 	<ul style="list-style-type: none"> U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	32. Integracija metabolizma	<ol style="list-style-type: none"> Vloga posameznih tkiv in organov v preskrbi z gorivi. Sodelovanje tkiv in organov v stanju med stradanjem in po hranjenju. Vloga posameznih tkiv v zaščiti organizma. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Metabolične povezave. U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	33. Metabolične značilnosti nekaterih tkiv in organov I	<ol style="list-style-type: none"> Vloga jeter in maščevja v porazdelitvi goriv. Vloga jeter v metabolizmu snovi pomembnih za celotni organizem. Vloga jeter v detoksifikaciji endogenih snovi. Vloga jeter v detoksifikaciji strupov in zdravil in značilnosti faze I in faze II detoksifikacijskih procesov. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Metabolične povezave. U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	34. Metabolične značilnosti nekaterih tkiv in organov II	<ol style="list-style-type: none"> Skeletna in srčna mišica. Vezivna tkiva. Koža. Ledvica. Oko. Živčevje. Kri. Kost. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	35. Prenos in ohranjanje genetske infomacije	<ol style="list-style-type: none"> Genetska dogma. Vloga informacijskih makromolekul v celici. Princip in pomen komplementarnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje V: Biokemija II, navodila za vaje, Izolacija in karakterizacija nativne visokopolimerne DNA iz tkiva sesalcev. U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	36. Podvajanje DNA	<ol style="list-style-type: none"> Splošne značilnosti podvajanja DNA. Začetek podvajanja DNA. Proteini, vključeni v podvajanje DNA. Mehanizem podvajanja DNA. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Telomeraze. U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996.

		<ol style="list-style-type: none"> Mehanizmi, ki zagotavljajo natančnost podvajanja. Inhibitorji podvajanja DNA. Razlike v podvajanju med prokarionti in evkarionti. 	<ul style="list-style-type: none"> U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	37. Popravljanje DNA	<ol style="list-style-type: none"> Dejavniki, ki povzročajo napake in poškodbe na DNA. Mehanizmi popravljanja napak na DNA. Pomen popravljanja napak na DNA za organizem. Okvare encimov, povezanih s popravljanjem napak na DNA. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje S: Timinski dimeri. U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	38. Sinteza RNA	<ol style="list-style-type: none"> Značilnosti molekul RNA in njihova vloga pri prenosu genetske informacije. Značilnosti nukleotidnih zaporedij prokariontskih in evkariontskih DNA, ki omogočajo sintezo RNA. Lastnosti prokariontskih in evkariontskih RNA - polimeraz. Stopnje v sintezi molekul RNA. Inhibitorji sinteze RNA pri evkariontih in prokariontih ter raven njihovega delovanja. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	39. Posttranskripcijska dodelava RNA	<ol style="list-style-type: none"> Mehanizmi izrezovanja intronov iz primarnih prepisov mRNA pri evkariontih. Dodelave na konceh evkariontskih mRNA in njihov pomen. Dodelava primarnih prepisov rRNA. Dodelava primarnih prepisov tRNA. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	40. Sinteza proteinov	<ol style="list-style-type: none"> Značilnosti genetskega koda. Aktivacija aminokislin in pomen natančnosti tega procesa. Komponente, vključene v začetek sinteze proteinov. Sinteza proteinov, ki se prenesejo iz citosola na končno mesto. Inhibitorji sinteze proteinov pri prokariontih in raven njihovega delovanja. Inhibitorji sinteze proteinov pri evkariontih in raven njihovega delovanja. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	41. Postsintetska dodelava proteinov	<ol style="list-style-type: none"> Glikozilacije in njihov pomen. Najpogostejše modifikacije aminokislinskih ostankov in njihov pomen. Postsintetska dodelava kolagena in njen pomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.
M	42. Uravnavanje izražanja genov	<ol style="list-style-type: none"> Ravni uravnavanja izražanja genov. Mehanizem negativnega uravnavanja izražanja genov. Mehanizem pozitivnega uravnavanja izražanja genov. Pomen pozitivnega uravnavanja izražanja genov pri evkariontih. Vloga metilaz/demetilaz in acetilaz/deacetilaz pri uravnavanju izražanju evkariontskih genov. Vloga nukleotidnih zaporedij v promotorjih genov pri uravnavanju izražanju 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.

		<p>evkariontskih genov.</p> <p>7. Vloga alternativnega izrezovanja intronov in alternativne izbire poliadenilacijskega signala pri izražanju evkariontskih genov.</p> <p>8. Primeri uravnavanja izražanja genov na ravni stabilnosti mRNA in na ravni proteinske sinteze.</p>	
M	43. Tehnologija rekombinantne DNA	<p>1. Princip priprave rekombinantne DNA.</p> <p>2. Encimi , ki omogočajo pripravo rekombinantne DNA.</p> <p>3. Vektorji za kloniranje.</p> <p>4. Priprava DNA knjižnic.</p> <p>5. Metode za analizo rekombinantne DNA.</p> <p>6. Pomnoževanje DNA z verižno reakcijo polimeraze.</p> <p>7. Določanje primarne strukture DNA.</p> <p>8. Možnosti uporabe tehnologije rekombinantne DNA v medicini.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • S: Genska terapija. • V: Biokemija II, navodila za vaje, Encimska cepitev in elektroforeza plazmidne DNA, Molekularna analiza nukleinskih kislin. • U: Marks DB in sod., Basic Medical Biochemistry, A Clinical Approach, 1996. • U: Devlin TM, Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 2002.